

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

ЕВРОСИСТЕМА

СЪБИРАНЕ НА ДАННИ ОТ КРЕДИТНИ ИНСТИТУЦИИ И ДРУГИ ЛИЦА, РАБОТЕЩИ С ПАРИ В БРОЙ НА ПРОФЕСИОНАЛНА ОСНОВА, СЪГЛАСНО РАМКАТА ЗА ОБРАБОТКА НА БАНКНОТИ ЗА ПОСЛЕДВАЩА УПОТРЕБА

ОБЩИ ПРИНЦИПИ НА СЪБИРАНЕТО НА ДАННИ СЪГЛАСНО РАМКАТА

Съгласно раздел 2.7 на Рамката, като нейни адресати, кредитните институции и други лица, работещи с пари в брой на професионална основа, предоставят редовно на националните централни банки следните данни:

- обща информация за обработката на банкноти за последваща употреба и за касовите центрове;
- статистика за обема на касовите операции;
- информация за използваните за обработка за последваща употреба машини и за банкоматите, както и
- информация за отдалечените банкови клонове с много ниско ниво на касови операции, където проверката за годност се извършва ръчно.

Този документ описва изискванията на Евросистемата за събиране на данни, определени в раздел 2.7 на рамката. Кредитните институции и други лица, работещи с пари в брой на професионална основа, които не обработват физически банкноти за последваща употреба – освен при операции на гише – нямат задължение за докладване на данни в обхвата на този документ.

I ЦЕЛИ

Най-общата цел на събирането на данни е да позволи на Евросистемата като емитиращ орган да наблюдава постоянно дейностите по обработката на банкноти за последваща

употреба на кредитните институции и други лица, работещи с пари в брой на професионална основа, за да извършва оценка на качеството на евробанкнотите в обращение и да предприема подходящи действия.

Събирането на данни по-специално ще позволи на ЕЦБ и на националните централни банки:

- да идентифицира институциите, участващи в обработката на банкноти за последваща употреба;
- да сравнява процента на негодни банкноти при отделните институции, за да анализира начина, по който функционира тяхната дейност в областта на сортирането по годност, както и
- да идентифицира въпросите, които евентуално изискват по-нататъшно проучване от НЦБ, например под формата на посещения на място.

Събраните данни се използват от Евросистемата за осигуряване на качеството на банкнотите в обращение. Във всички държави от еврозоната събирането на данни следва да протича по едни и същи правила, за да се осигури равнопоставеност и всеобхватен преглед на еврозоната. За да се намали административното бреме за всички участници, данните следва да се събират с ефективни методи и обхватът им следва да се ограничава до определената необходима степен. Предлага се наред с употребата на съгласувани таблици за представяне на данните да се обмисли осъществимостта на обмен на данни

посредством обща електронна платформа между Евросистемата, кредитните институции и други лица, работещи с пари в брой на професионална основа.

2 ОБХВАТ НА СИСТЕМАТА ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ НА ДОКЛАДИ

Раздел 2.1.2 на рамката постановява, че евробанкнотите, които кредитните институции предоставят на гише, трябва да бъдат надлежно проверени за истинност и годност. Поради практически причини обаче от кредитните институции няма да се събират подробни данни относно операциите на гише.

Освен това, като се има предвид, че кредитните институции и други лица, работещи с пари в брой на професионална основа, са задължени незабавно да предават на компетентния национален орган съмнителни и фалшифицирани банкноти и НЦБ са в състояние сами да съставят статистика, засега не се счита за необходимо да се събират отделно данни за броя на съмнителните банкноти и/или фалшификатите, открити при обработката на банкноти за последваща употреба от кредитни институции други лица, работещи с пари в брой на професионална основа.

3 ЧЕСТОТА НА РЕДОВНОТО СЪБИРАНЕ НА ДАННИ

В зависимост от естеството на информацията, предвидените в системата за представяне на доклади данни могат да бъдат разделени на основни и оперативни. Честотата на събирането им е както следва:

3.1 ОСНОВНИ ДАННИ

Основните данни описват например отделните участници в процеса (кредитни институции и други лица, работещи с пари в брой на професионална основа), отдалечени банкови клонове и критериите, които ги

определят като такива, както и типа и броя на банкнотобработващите машини. Макар че основните данни се променят рядко, важно е НЦБ да ги актуализират, за да осигурят тяхната прецизност.

Основните данни се събират първоначално, когато изискванията на рамката относно представянето на доклади влязат в сила в онези държави-членки, където понастоящем е разрешена обработката на банкноти за последваща употреба в кредитния сектор. В държавите-членки, където понастоящем не е разрешена такава обработка, основните данни се представят, когато съответните институции започнат дейност по обработка на банкноти за последваща употреба след влизането в сила на рамката. Всякакви последващи промени се докладват на НЦБ за всеки конкретен случай, в срок до три месеца. Събирането на данните следва да се извършва във формата на въпросник.

3.2 ОПЕРАТИВНИ ДАННИ

Данните, произтичащи от обработката и пускането в обращение на банкноти от институции и други лица, работещи с пари в брой на професионална основа, представляват оперативни данни в контекста на системата за представяне на доклади.

Оперативните данни се представят на всеки шест месеца. Всички данни за първото и второто полугодие се представят на съответните НЦБ най-късно два месеца след изтичането на съответния отчетен период (т.е. до края на февруари и до края на август). Събирането на данните следва да се извършва във формата на въпросник.

4 ИНСТИТУЦИИ, ПРЕДСТАВЯЩИ ДОКЛАДИ

По принцип оперативните данни следва да се представят от действащите институции. Ако кредитни институции са възложили обработката на пари в брой на подизпълнители, работещи с пари в

брой на професионална основа, и НЦБ не са в състояние да получат от последните оперативни данни, данните следва да бъдат представени от кредитните институции.

5 НИВО НА АГРЕГИРАНЕ

Оперативните данни следва да бъдат представени от кредитните институции и други лица, работещи с пари в брой на професионална основа, в агрегиран вид, т.е. не в разбивка по клонове (за кредитните институции) или по касови центрове (за други лица, работещи с пари в брой на професионална основа). За отдалечените банкови клонове оперативните данни се представят отделно. НЦБ могат да се споразумеят на местна основа дали данните да бъдат събирани от отделните институции агрегирани на национално или на регионално ниво (напр. регион „юг“).

За да се осигури на евросистемата ясен общ поглед върху операциите по обработка на банкноти за последваща употреба от кредитни институции и други лица, работещи с пари в брой на професионална основа, оперативните данни се представят по брой и с разбивка по купюри. Такова ниво на подробно представяне е необходимо за постигането на целите на Евросистемата, определени в раздел 1, имайки предвид, че жизненият цикъл на различните купюри се различава значително.

6 ПУБЛИКУВАНЕ НА ДАННИ ОТ ЕВРОСИСТЕМАТА И ПОВЕРИТЕЛНОСТ НА ДАННИТЕ

Централните банки от Евросистемата могат да вземат решение да публикуват доклади или статистики, използвайки получените по рамката данни. Във всяка такава публикация на НЦБ или ЕЦБ данните трябва да бъдат агрегирани така, че да не могат да се свържат с отделни предоставящи данни институции.

За да се определи нивото на поверителност, трябва да се направи оценка на значението на данните. Както основните, така и оперативните данни се третираат като поверителни.

7 ВЛИЗАНЕ В СИЛА НА СЪБИРАНЕТО НА ДАННИ

Системата за представяне на доклади влиза в сила най-късно в края на 2006 г. НЦБ предават на заинтересованите трети страни изискванията към докладите.

В средата на 2007 г. ще се извърши преглед на системата за представяне на доклади, за да се установи дали данните са достатъчни за целите на наблюдението и дали в системата следва да се включат и други оперативни данни. Освен това ще се разгледа възможността за включване на машини за обработка на банкноти за последваща употреба.

© Европейска централна банка, 2006 г.

Адрес: Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Germany

Пощенски адрес: Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Germany

Телефон: +49 69 1344 0; Website: <http://www.ecb.europa.eu>; Факс: +49 69 1344 6000; Телекс: 411 144 ecb d

Всички права запазени. Възпроизвеждането с образователна и нетърговска цел се разрешава единствено с изрично позоваване на източника.

Декември 2005 г..

ISBN 978-92-899-0233-5 (електронна версия)